

Un debat necessari

LA DIGITALITZACIÓ ALS MITJANS de comunicació encara no s'ha produït en tota la intensitat que un canvi d'aquesta importància acostuma a provocar; en realitat diria que estem en plena fase de transició i, com acostuma a succeir en aquesta mena de situacions, encara hi ha molts dubtes per resoldre. Aquesta modesta aportació només intenta plantejar-ne alguns i fer una contribució a un debat necessari que encara no ha tingut lloc en el nostre món professional.

Des del punt de vista tecnològic, la digitalització ha suposat un canvi fonamental en els equips tècnics dels mitjans i, en general, ha fet créixer exponencialment les possibilitats de difusió de la ràdio i de la televisió. Des del punt de vista productiu la cultura generada per aquesta tecnologia està definint canvis importants en els sistemes de treball en les redaccions i en rols i els perfils professionals de tots els que hi treballen.

El segon aspecte important és la inversió intensiva que han fet les empreses i les possibilitats de supervivència que els ha donat a algunes d'elles la digitalització. Gràcies a la generalització d'ús i a la unificació d'alguns dels estàndards tècnics s'ha produït un abaratiment dels costos, cosa que l'ha fet assequible a molts mitjans petits, fonamentalment a les ràdios i a les televisions locals.

L'apropiació d'aquests canvis en les persones afectades ha estat diversa; a pocs anys vista de les transformacions digitals en els mitjans audiovisuals

hem vist com s'estan generant dos tipus de discursos simultanis: el primer, l'apocalíptic, culpabilitza de l'aplicació d'aquesta tecnologia els canvis negatius que s'han produït en les rutines productives dels periodistes, de la pèrdua de les habilitats professionals fins ara requerides per l'exercici de la professió i d'una certa prominència dels aspectes formals sobre el contingut redaccional. El segon, el discurs dels integrats, planteja un cert abrandament en la defensa de

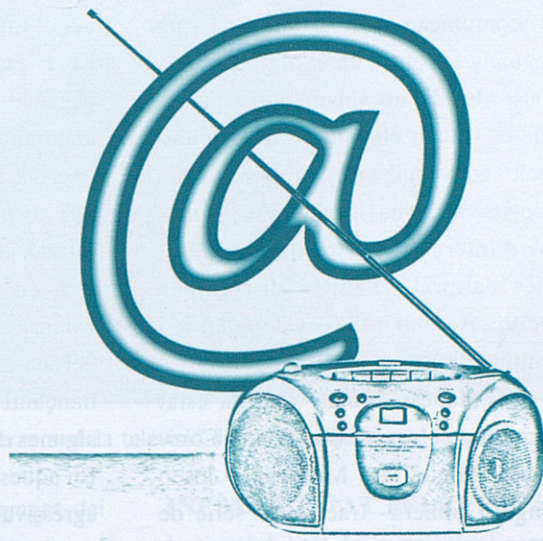
postures i sobretot de procedir a una reflexió seriosa sobre l'abast real d'aquest canvi cultural que ha suposat l'acaparadora introducció de la tecnologia digital en els suports de comunicació, en les empreses, en les redaccions i, en general, en el nostre treball. Un debat sobre aquesta problemàtica hauria d'analitzar la incidència real en allò que és fonamental en la nostra tasca com a periodistes, en els continguts. Hauríem d'estudiar a fons a on ha anat a parar l'estalvi econòmic si s'ha produït realment i si aquest excedent de cost ha anat a millorar la capacitat de producció de les redaccions.

Caldria veure si en aquest entorn productiu i de difusió tan transformat, encara és possible mantenir uns rols professionals i uns perfils laborals que responen a una etapa passada com l'analògica. Hauríem de fer un altre exercici com és el de veure les necessitats formatives i de reciclatge que es plantegen, no solament per vèncer les actituds resistencialistes, sinó sobretot per aconseguir l'apropiació creativa de la tecnologia i l'ús alternatiu més enllà de les prescripcions dels tecnòlegs.

Aquest ni és ni vol ser un inventari de les qüestions que planegen sobre el món de la comunicació audiovisual en general i del periodisme en particular

La digitalització ha canviat els equips tècnics dels mitjans i ha fet créixer les possibilitats de difusió de la ràdio i la televisió

arran de les transformacions digitals. En tot cas, s'escau de fer una reflexió crítica que hauria de començar des de la Universitat i centres de formació, passant pels mitjans i acabant en les instàncies professionals com la del nostre Col·legi.



Jordi Tarragó

les virtuts que acompanyen la digitalització i està mancat d'una certa mirada crítica en la revisió d'algunes pràctiques professionals, ja que una de les moltes bondats propugnades sobre aquest aplicació tecnològica és la d'eliminar una bona part de la mediació tècnica que fins ara limitava no solament la capacitat productiva sinó també la creativa dels discursos i dels gèneres informatius i d'entreteniment dels mitjans.

El pitjor que podria passar és que els professionals de la comunicació audiovisual no fóssim capaços d'elaborar un discurs de síntesi entre aquestes